

REFERAT

1. ordinære møde og social-fagligt døgn i Kommunernes It-Arkitekturråd

Mødet blev afholdt fra onsdag den 7. marts 2012, kl. 14.00 til torsdag den 8. marts 2012, kl. 14.00.

1. Velkomst.....	2
2. Konstituering	2
3. Overordnede principper i rammearkitekturen.....	2
4. Arkitekturrapporten.....	4
5. Konkretisering af rammearkitekturen	4
6. Strategi for drift af centrale løsninger	6
7. Realisering af gevinster med sag- og dokumentstandarderne.....	6
8. Samarbejde med staten om standardiseringsarbejdet.....	7
9. Strategi for arbejdet med Grunddata.....	7
10. Arbejdsgrupper og netværk.....	8
Eventuelt	9
Evaluerings Succeskriterier for rådets arbejde det første år.....	10

Den 12. april 2012

Jnr 01.04.10 P10
Sagsid 000238432

Ref PHN
phn@kl.dk
Dir 3370 3716

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/10

1. Velkomst

Ghita Thiesen, KL

2. Konstituering

Til beslutning

Ghita Thiesen, KL

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at:

- Rådet vælger formand
- Rådet beslutter at nedsætte et forretningsudvalg

Beslutning

Rådet besluttede enstemmigt at vælge Allan Bager som formand i den første formandsperiode frem til marts 2013.

Videre besluttede rådet at nedsætte et forretningsudvalg, som i samarbejde med ledelsen i KL og KOMBIT arbejder aktivt med at fastsætte retning og form på rådets arbejde m.v. Forretningsudvalgets medlemmer vil frem til marts 2013 være:

- Allan Bager, formand for It-Arkitekturrådet
- Henrik Brix, medlem af It-Arkitekturrådet
- Ghita Thiesen, ansvarlig for It-Arkitekturrådet i KL
- Pia Hansen, sekretariat i KL
- Mette Kurland, sekretariat i KOMBIT

3. Overordnede principper i rammearkitekturen

Til drøftelse: Introduktion til de overordnede principper, der ligger til grund for den nuværende rammearkitektur.

Til beslutning: It-Arkitekturrådet igangsætter arbejdet med principper og nedsætter en arbejdsgruppe.

Peter Thrane, KL, og Mette Kurland, KOMBIT.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at:

- It-Arkitekturrådet igangsætter arbejdet med de fælleskommunale arkitekturprincipper og nedsætter en arbejdsgruppe for området.

Drøftelse

Rådet lagde i sin drøftelse vægt på, at anvendelsen af principperne i praksis skal ske gennem en balancering af pragmatisme og vedholdenhed, at kommunikation spiller en stor rolle, og at de 5 arkitekturmål, som er formuleret

i den fælleskommunale strategi er helt centrale. Endelig gav rådet konkrete input til det videre arbejde.

Omkring *anvendelsen af principperne*: Principperne og anvendelsen af principperne skal være forretningsorienteret og ikke forankret i sin egen lukkede verden. Principperne skal understøtte, at vi hele tiden har det langsigtede, strategiske perspektiv for øje, men der er også plads til afvigelser, hvis der er gode grunde til det. Principperne skal således ikke fremstå som en lov, og anvendelsen af dem skal ikke være fanatisk. Omvendt er der behov for, at vi er vedholdne i forhold til at flytte markedet i den ønskede retning. Der er særlig en opgave i forhold til at holde de første 5-8 udbud og særligt i de store projekter. Herved lærer markedet, at vi stiller de samme krav gang på gang, og nogle leverandører vil kunne se det som et konkurrenceparameter. Der ligger derfor en særlig opgave i at prioritere principperne og blive klare på, hvor vi kan afvige på den korte bane.

Kommunikation af principperne spiller en særlig rolle. Principperne skal formidles på en måde, som giver mening og værdi for dem, som sponsorerer. Story telling – det vil sige historien om, hvorfor vi skal have principper – er vigtig. Vi skal have billedet af fremtiden for øje og ikke nødvendigvis fokusere så meget på hvordan. Videre skal kommunikationen ske med udgangspunkt i forretningen, så det eksempelvis ikke handler om data men om effektivisering. Vi skal imødegå, at det på kort sigt kan blive dyrere at bruge de fælles krav. Det skal være forståeligt, at fuglene på taget kan høstes inden for en overkommelig tidsramme (herunder hvad det afstedkommer af udgifter i stedet at lade stå til i form af usammenhængende systemer m.v.)

De 5 *arkitektur mål*, fastsat i den fælleskommunale digitaliseringsstrategi, skal være helt centrale i arbejdet, også i forhold til kommunikation. De beskriver budskabet klart, nemt og effektivt.

Som *konkrete input til det videre arbejde* opfordrede rådet til at inddrage input fra leverandører i arbejdet, gerne som skriftlige indlæg i en form for høringsproces, så leverandørerne får tid til at overveje det i deres arkitekturgrupper. Vi skal dog være opmærksomme på, at vi også vil modtage kommentarer, som bunder i konkurrencemæssige forhold m.v. Det er væsentligt at skelne politiske bidrag fra de faglige. I forhold til at omsætte principperne til krav, så har Odense Kommune den erfaring, at det er muligt at lave en skabelon med krav, som næsten kan genbruges fra projekt til projekt – men også kun næsten. Der vil være et niveau af krav i det enkelte projekt, som ligger under kravene i den generelle, fælles skabelon. Den måde at arbejde på er afprøvet og virker i Odense Kommune.

Beslutning

Rådet besluttede at igangsætte arbejdet med fælleskommunale it-arkitekturprincipper og at nedsætte en arbejdsgruppe, jf. indstilling og de afgivne bemærkninger.

4. Arkitekturrapporten

Til orientering

Mette Kurland, KOMBIT og Allan Bager, Odense Kommune

Indstilling

Det indstilles, at rådet tager orienteringen til efterretning.

Drøftelse

Rådets drøftelse på baggrund af orientering fokuserede dels på, at rapporten først bliver rigtig relevant, når rammearkitekturen er mere udbygget, dels på hvilke kompetencer, der er nødvendige for at arbejde med rapporten.

Rapportens relevans lige nu er primært for dem, der skriver den, som bliver klare på nogle forhold vedr. deres projekt. Den store relevans kommer, når der bliver noget at følge eller forklare, hvor det så bliver muligt at give projekterne noget modspil. Det bliver så en vigtig del af kommunikationen, at der er nogen, der efterspørger rapporten og viser, hvordan den giver resultater.

I forhold til *kompetencer*, så er rapporten på nuværende tidspunkt udformet med henblik på, at der er arkitekter, der udarbejder den. Det er ikke i alle projekter, at der er arkitekter, og det er varierende, hvad der er af arkitekturviden i kommunerne. Det skal derfor overvejes, hvordan implementering af rapporten kan understøttes. Det kan bl.a. ske ved at lægge en vejledning med eksempler på udfyldte rapporter ud og måske ved en form for hotline for at sætte processen i gang. I en bredere forstand handler problemstillingen også om at forankre en erkendelse af, at it-arkitektur kompetencer er nødvendige, særligt i større projekter. Her bliver egentlige uddannelsesaktiviteter også relevante.

5. Konkretisering af rammearkitekturen

Til beslutning

Morten Hass, KOMBIT

Indstilling

Det indstilles til It-Arkitekturrådet:

- at godkende, at der arbejdes videre med rammearkitekturen i den retning, som er beskrevet i dette notat
- at tilbagemelde opmærksomhedspunkter i forhold til dette notat, som kan indgå det videre arbejde

- at yderligere strategiske spørgsmål, der måtte opstå i dette videre arbejde, forelægges for It-Arkitekturrådet
- at beskrivelserne herefter indgår som udgangspunkt for KOMBIT's og kommunernes it-udbud af konkrete støttesystemer m.v. i rammearkitekturen
- at beskrivelserne danner grundlag for kravelementer, som bliver indarbejdet i den fælleskommunale it-kravspecifikation, som er under udarbejdelse via KOMBIT.

Der lægges ikke op til en stillingtagen til, i hvilken grad kommunerne forpligtes til at anvende elementerne i rammearkitekturen. Dette afklares i et særskilt forløb via KL's bestyrelse m.v., der også omfatter fagsystemer m.v. på monopolområdet.

Drøftelse

Rådet udtrykte overordnet stor opbakning til den beskrevne retning. Papiret giver et godt overblik, og det er godt, at der er indarbejdet både på-vej-arkitektur og den kloge as-is-arkitektur. Rådets detailkommentarer vil blive indsamlet via separat proces.

Drøftelsen med rådet koncentrerede sig om obligatoriske fælles dele af rammearkitekturen, behovet for kommunikation med kommunerne og de næste skridt i projektets samarbejde med rådet. Videre blev det rejst som et opmærksomhedspunkt, at det ikke står klart, hvordan forvaltningen af de fælles komponenter fremadrettet håndteres.

Det er væsentligt, at betegnelsen *obligatorisk* ikke alene anvendes om fælles fysiske komponenter. Det kan også være standarder eller klassifikationer m.v., som kan muliggøre kommunikation på tværs af løsninger på et frit marked med flere leverandører. Rådet gav udtryk for, at det godt kan være hensigtsmæssigt at gøre de første fysiske fælles komponenter obligatoriske for at sætte en udvikling i gang, men så skal denne praksis hurtigt stoppes for at sætte et marked i gang. Herunder bør obligatoriske fagsystemer begrænses. KL og KOMBIT redegjorde for, at det foreløbigt kun er de to første store løsninger, som er obligatoriske. Da de skal bygge på fælles komponenterne i rammearkitekturen for ydelser, betyder det dermed en business case for udvikling af disse komponenter.

Rådet opfordrede til megen *kommunikation* med kommunerne om de nye fælles komponenter, herunder skal det være afklaret og tydeliggøres, hvordan komponenterne finansieres, og hvordan kommunerne afregnes. Det er vigtigt med en kommunikation med udgangspunkt i det lange perspektiv og med rammearkitekturen som en langsigtet investering. Videre opfordrede rådet til, at kommunikationen tydeliggør konsekvenserne for kommunerne,

herunder eksempelvis at de nuværende støttesystemer ikke umiddelbart kan udfases i det omfang, de understøtter ældre fagsystemer.

Det blev aftalt, at rådet på sit næste møde mere uddybende drøfter en af komponenterne som en case, gerne organisation.

Beslutning

Rådet tiltrådte alle indstillinger. Det blev videre besluttet, at rådet på næste møde drøfter et af elementerne i rammearkitekturen som en mere uddybet case. Rådets detailkommentarer til bilagsmaterialet fremsendes separat.

6. Strategi for drift af centrale løsninger

Til drøftelse.

Finn Graversen, KOMBIT.

Drøftelse

Rådet opfordrede i sin drøftelse til, at drift og arkitektur tænkes sammen, og at der tænkes i at gøre systemerne uafhængige af driftsplatformen gennem brug af virtualisering og cloud. Her er timingen bedre end nogensinde, da teknologierne er ved at være modnet. Videre opfordrede rådet til, at kommunerne får god mulighed for at give input til arbejdet, da kommunerne har megen drift, og i en lang årrække har haft det som sit primære sigte.

Beslutning

Det blev besluttet, at Finn Graversen orienterer om fremdriften i arbejdet på rådets næste møde, den 8. maj 2012.

7. Realisering af gevinster med sag- og dokumentstandarderne

Til beslutning.

Erik Helweg-Larsen, KL, og Nikolaj Skovmann Malkov, KL

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at:

- It-Arkitekturrådet beslutter, at arbejdsgruppen kan fortsætte arbejdet, jf. kommissorium.

Drøftelse

Drøftelsen fokuserede bl.a. på, at det er væsentligt at være tydelige omkring, at arbejdsgruppens arbejde udmønter sig i en anvisning på, hvordan sags- og dokumenthåndteringen kan foretages på en ny måde, hvormed der kan hentes gevinster, men arbejdsgruppen leverer ikke noget konkret produkt i form eks. en komponent eller lignende. Gruppen udarbejder en specifikati-

on helt ned i detaljer, som viser, hvordan det kan lade sig gøre at hente gevinsterne, men gevinsterne kan alene hentes ved, at andre projekter tager det op og implementerer anvisningerne. Det er derfor også væsentligt, at kommunikationen om gruppens resultater tydeliggør de nødvendige forudsætninger for, at gevinsterne kan hentes.

Beslutning

Rådet tiltrådte indstillingen og bakker op om gruppens fortsatte arbejde, jf. kommissorium.

8. Samarbejde med staten om standardiseringsarbejdet

Til drøftelse.

Allan Bager, Odense Kommune

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at rådet drøfter:

- Hvordan rådet kan bidrage til at sikre fortsat frugtbart samarbejde i fællesoffentligt regi om standardiseringsarbejdet.
- Hvordan håndterer vi det bedst, hvis vi ikke opnår et klart svar fra staten om den fremadrettede håndtering af arbejdet, eller hvis staten melder klart ud, at arbejdet lukkes ned?

Drøftelse

Rådet ser det som vigtigt at anvende de fremadrettede argumenter for fokus på standardiseringsarbejdet, herunder at anskueliggøre de økonomiske konsekvenser ved at miste momentum. KL vil se på muligheden for at løfte problemstillingen til STS.

9. Strategi for arbejdet med Grunddata

Til drøftelse.

Peter Falkenberg, KL.

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet drøfter:

- Alternative betalingsmodeller til et skattefinansieret frikøb, herunder en prioritering af dataområder.
- Hvorledes en organisering omkring grunddata kan tilvejebringes, således at kommunerne sikrer nødvendig indflydelse, herunder It-Arkitekturrådets rolle.

Drøftelse

Rådets drøftelse koncentrerede sig om vigtigheden af et bredt økonomisk perspektiv i grunddata arbejdet, inddragelse af kompetencer med forret-

ningsviden i arbejdet med at forberede forhandlingerne, samt overvejelser om Digitaliseringsstyrelsens oplæg på governancestruktur.

Omkring det *økonomiske perspektiv* i grunddata arbejdet, opfordrede rådet til en bred business case betragtning. Det vil være et godt grundlæggende princip, at da data skal gøre det muligt at levere den rigtige indsats på de enkelte forretningsområder, skal data være så billige som muligt. Det er et område med store tværgående afhængigheder på tværs af kommuner, regioner og stat, og det er derfor oplagt med en central finansiering. Der er her flere internationale erfaringer end Holland; eksempelvis i USA, ligesom Island også er kommet videre, end vi er. I en prioritering af arbejdet, er det oplagt at tage udgangspunkt de data, som anvendes mest, dvs. eksempelvis cpr-data og e-indkomst.

Det er vigtigt at *inddrage kompetencer med forretningsviden* om, hvordan data bliver brugt i arbejdet, og som samtidig kan hjælpe med at tydeliggøre de brede potentialer. Det blev derfor aftalt at etablere en lille gruppe, som kan operere hurtigt i forbindelse med forberedelsen af økonomiforhandlingerne og hjælpe med at kvalificere materialet.

Omkring *governance* bakker rådet umiddelbart op om det overordnede oplæg fra Digitaliseringsstyrelsen og opfordrede til, at de primære brugere af data får en vigtig rolle i organisationen.

Beslutning

Det blev aftalt at etablere en lille gruppe, som kan operere hurtigt i forbindelse med forberedelsen af økonomiforhandlingerne og hjælpe med at kvalificere materialet.

10. Arbejdsgrupper og netværk

Til orientering: Aktiviteter i netværket siden sidst

Til drøftelse: Niveau og omfang for egentlige uddannelsesaktiviteter i netværket.

Til beslutning: Arbejdsformer og nedsættelse af arbejdsgruppe på sundhedsområdet

Pia Hansen, KL

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at:

- Rådet tager orientering om initiativer siden sidst til efterretning.
- Rådet beslutter, at arbejdet med netværket ikke alene har fokus på egentlige arbejdsgrupper men også på review aktiviteter.
- Rådet drøfter på hvilket niveau og i hvilket omfang, netværket skal beskæftige sig med egentlig uddannelse.

Rådet beslutter, at sekretariatet skal tage initiativ til nedsættelse af en arbejdsgruppe på domæneområdet Sundhed.

Drøftelse

Rådets drøftelse koncentrerede sig om behovet for fokus på uddannelse af it-arkitekter i kommunalt regi. Der blev identificeret to forskellige behov. Dels temadage, workshops etc. og dels egentlig uddannelse.

Der tegner sig et behov for en fælles basis i miljøet; et behov der kan dækkes med *temadage, workshops* o. lign. Det handler om at opbygge en fælles forståelse, så arbejdet med og tilgangen til it-arkitektur kan bundfalde sig. Videre kan der være meget inspiration at hente ved at lade forskellige erfarne it-arkitekter i miljøet afholde oplæg for hinanden.

Temadage og oplæg med internationale, dygtige kræfter kan videre bruges som en tak for veludført arbejde til deltagerne i arbejdsgruppe og netværk.

På lidt længere sigt er der en enestående chance for at skabe et fælles fundament og en fælles referenceramme gennem en egentlig it-arkitekt *uddannelse*. Det er ikke en opgave, som markedet alene kan håndtere. Det handler ikke alene om at få fat på de store på feltet, men mindst ligeså meget om at gøre brug af de erfaringer, som sidder i de kommunale organisationer etc. Rådet har en opgave i forhold til at definere hvilken it-arkitekt rolle, der skal understøtte kommunernes behov, men ikke som udførende i forhold til at arrangere uddannelse. Her kan COK hjælpe. Det skal være på markedsvilkår, om end vi nok vil kunne gøre det billigere end på markedsvilkår, hvis vi er i stand til at repræsentere en vis volumen.

Beslutning

Rådet tiltrådte alle indstillinger for beslutningspunkter. Det vil sige, at rådet besluttede, at netværket ikke alene danner udgangspunkt for dannelsen af egentlige arbejdsgrupper, men også review aktiviteter etc. Videre besluttede rådet, at sekretariatet kan arbejde videre med at nedsætte en arbejdsgruppe på domæneområdet sundhed.

Eventuelt

Rådet besluttede, at formanden på rådets vegne sender en mail med ros for veludført arbejde til de it-arkitekter, som har været med til at udarbejde de forskellige materialer, som rådet har behandlet. Arbejdet ser rigtig godt ud og vidner om en høj kvalitet.

Evaluering: Succeskriterier for rådets arbejde det første år

Rådet drøftede, hvilke fokusområder for rådets arbejde det første år, der skal danne grundlag for evaluering. Der blev identificeret 5 fokusområder:

1. Rådet vil være kendt for:

- at repræsentere nytænkning
- at være åbne
- de 5 arkitekturmål
- virkelig at gøre en forskel og smitte af på virkeligheden
- at tale i modtagerens sprog
- være til gavn for og en hjælp for forretningen

2. Rådet vil ind på den politiske dagsorden

Rådet vil være kendt i KL's bestyrelse og politisk sikre forståelse for, at vi arbejder på den lange bane for at skabe fremtidens digitale landskab uden monopoler. Rådet skal være med til at skabe en tryghed i forhold til de digitale indsatser.

3. Kompetencer

Rådet vil arbejde for at sætte fokus på it-arkitektur kompetencer som strategisk vigtige for kommunerne og være med til at skabe efterspørgsel efter disse kompetencer. Videre skal der være liv og deltagelse i netværket omkring rådet.

4. Medierne

Rådet vil sætte en dagsorden i medierne. Både de mere specifikke, faglige medier, samt de mere brede medier.

5. Succes sammen

Rådet vil arbejde ud fra en forudsætning om, at vi bliver en succes sammen, når vi fælles tager opgaven med at skabe fremtidens digitale landskab på os.

Succeskriterierne skal være ligeså enkle som de 5 arkitekturmål, så de bliver lette at huske i hovedet

Beslutning

Rådet besluttede, at sekretariatet på baggrund af rådets drøftelse udarbejder indstilling på formulering af fokusområderne og succeskriterierne.